

31987L0344

L 185/77

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

4.7.1987

SMĚRNICE RADY

ze dne 22. června 1987

o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se pojištění právní ochrany

(87/344/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na čl. 57 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise (1),

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu (2),

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru (3),

vzhledem k tomu, že směrnice Rady 73/293/EHS ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu (4), ve znění směrnice 87/343/EHS (5), k usnadnění přístupu k této činnosti a jejího výkonu, odstranila některé rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech;

vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 2 písm. c) směrnice 73/239/EHS však stanoví, že „až do další koordinace, která se má uskutečnit ve lhůtě čtyř let od oznámení této směrnice, může Spolková republika Německo zachovat na svém území zákaz současného provozování zdravotního pojištění, pojištění úvěru a pojištění záruky (kauce) nebo pojištění právní ochrany, a to jak jednoho z uvedených pojištění s druhým, tak i s ostatními pojistnými odvětvími“;

vzhledem k tomu, že tato směrnice provádí koordinaci předpisů v oblasti pojištění právní ochrany stanovené v čl. 7 odst. 2 písm. c) směrnice 73/239/EHS;

vzhledem k tomu, že s ohledem na ochranu pojištěných by měl být pokud možno vyloučen střet zájmů mezi osobou pojištěnou na úhradu výloh právní ochrany a jejím pojistitelem vyplývající ze skutečnosti, že pojistitel jí poskytuje pojistnou ochranu také v jiném pojistném odvětví uvedeném v příloze ke směrnici 73/239/EHS nebo poskytuje pojistnou ochranu jiné osobě, a pokud k takovému střetu dojde, vyřešit jej;

vzhledem k tomu, že pojištění právní ochrany při sporech a rizicích vznikajících při provozu námořních pravidel nebo v

souvislosti s ním by s ohledem na zvláštní povahu tohoto pojištění mělo být vyňato z oblasti působnosti této směrnice;

vzhledem k tomu, že činnost pojistitele, který poskytuje služby nebo bere na sebe náklady řízení pojištěného v souvislosti s pojištěním občanskoprávní odpovědnosti, by měla být rovněž vyňata z oblasti působnosti této směrnice, jestliže je tato činnost současně prováděna ve vlastním zájmu pojistitele v rámci takového pojištění;

vzhledem k tomu, že by členským státům měla být dána možnost vyjmout z oblasti působnosti této směrnice pojištění právní ochrany provozované pojistitelem asistence, jestliže je tato činnost provozována v jiném členském státě než ve členském státě obvyklého bydliště pojištěného a jestliže tvoří součást smlouvy týkající se výhradně asistence poskytované osobám, které se dostanou do nesnází na cestách, při pobytu mimo domov nebo při pobytu mimo své trvalé bydliště;

vzhledem k tomu, že systém povinné specializace uplatňovaný v současnosti jedním členským státem, totiž Spolkovou republikou Německo, vylučuje většinu střetů; že se však k dosažení tohoto výsledku nejeví být nutným rozšířit tento systém na celé Společenství, neboť by to vyžadovalo rozdělení kompozitních pojišťoven;

vzhledem k tomu, že žádoucího výsledku může být dosaženo rovněž tím, že se pojišťovněm uloží, aby pro pojištění právní ochrany měly zvláštní smlouvu nebo zvláštní část sdružené smlouvy, a že se jim uloží, aby pojištění právní ochrany spravovaly odděleně nebo aby vyřizování pojistných událostí týkajících se pojištění právní ochrany svěřily jiné pojišťovně s vlastní právní subjektivitou nebo aby uznaly právo osoby pojištěné na krytí výloh právní ochrany vybrat si svého advokáta od okamžiku, kdy nabude právo vyžadovat na svém pojistiteli pojistné plnění;

vzhledem k tomu, že zájmy pojištěných osob musí být chráněny rovnocennými zárukami, ať je přijato kterékoli řešení;

vzhledem k tomu, že zájmy osob pojištěných na krytí výloh právní ochrany předpokládají, že pojištěný musí mít možnost výběru advokáta nebo jiné osoby náležitě kvalifikované podle vnitrostátního práva k zastupování při jakémkoli soudním nebo správním řízení a kdykoli dojde ke střetu zájmů;

(1) Úř. věst. C 198, 7.8.1979, s. 2.

(2) Úř. věst. C 260, 12.10.1981, s. 78.

(3) Úř. věst. C 348, 31.12.1980, s. 22.

(4) Úř. věst. L 228, 16.8.1973, s. 3.

(5) Úř. věst. L 185, 4.7.1987, s. 72.

vzhledem k tomu, že by členským státům měla být dána možnost zprostit pojišťovny povinnosti umožnit pojištěnému tento svobodný výběr advokáta, jestliže je pojištění právní ochrany omezeno na případy vznikající při provozu silničních vozidel na jejich území a jestliže jsou splněny další omezující podmínky;

vzhledem k tomu, že je důležité, aby případný konflikt mezi pojistitelem a pojištěným byl vyřešen co nejspravedlivěji a nejrychleji; že je vhodné, aby smlouva pro pojištění právní ochrany obsahovala ustanovení o rozhodčím řízení nebo o postupu poskytujícím srovnatelné záruky;

vzhledem k tomu, že druhý pododstavec bodu C přílohy směrnice 73/239/EHS stanoví, že rizika zahrnutá do odvětví 14 a 15 v bodě A nelze považovat za doplňková rizika k jiným odvětvím; že by se mělo zamezit tomu, aby pojišťovna mohla pojišťovat právní ochranu jako doplňkové riziko k jinému riziku, aniž by pro pojišťování rizika právní ochrany měla povolení; že by však členským státům měla být dána možnost považovat odvětví 17 ve zvláštních případech za riziko doplňkové k odvětví 18; že by tudíž bod C uvedené přílohy měl být v tomto smyslu pozměněn,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Účelem této směrnice je koordinovat právní a správní předpisy týkající se pojištění právní ochrany pod číslem 17 bodu A přílohy směrnice Rady 73/239/EHS, aby se usnadnil účinný výkon práva podnikání a pokud možno se vyloučil jakýkoli střet zájmů vznikající zejména ze skutečnosti, že pojistitel pojišťuje jinou osobu nebo pojišťuje osobu jak pro případ právní ochrany, tak i v jiném pojistném odvětví uvedeném v této příloze, a jestliže by k takovému střetu došlo, umožnit jeho vyřešení.

Článek 2

1. Tato směrnice se vztahuje na pojištění právní ochrany. Toto pojištění spočívá v závazku nést oproti zaplacení pojistného výlohy spojené s právním řízením a poskytovat další služby přímo spojené s tímto pojištěním, zejména s ohledem na

- zabezpečení náhrady za ztrátu, škodu nebo úraz utrpěný pojištěným, a to mimosoudním urovnáním nebo občanským nebo trestním řízením,
- obhajování nebo zastupování pojištěného v občanském, trestním, správním nebo jiném řízení nebo v souvislosti s jakýmkoli na něj vznesenými nároky.

2. Tato směrnice se však nevztahuje

- na pojištění právní ochrany, jestliže se týká sporů nebo rizik vzniklých z provozu námořních plavidel nebo v souvislosti s ním,
- na činnost provozovanou pojistitelem poskytujícím pojistnou ochranu občanskoprávní odpovědnosti za účelem zastávání zájmů pojištěného nebo zastupování pojištěného při jakémkoli soudním nebo správním řízení, je-li tato činnost vykonávána současně ve vlastním zájmu pojistitele v rámci této pojistné ochrany,
- jestliže se tak členský stát rozhodne, na pojištění právní ochrany provozované pojistitelem asistence v jiném členském státě, než ve kterém pojištěný obvykle bydlí, a když toto pojištění tvoří součást smlouvy týkající se výhradně asistenčních služeb poskytovaných osobám, které se dostanou do nesnázi na cestách, při pobytu mimo domov nebo při pobytu mimo své trvalé bydliště. V tomto případě musí být ve smlouvě jasně stanoveno, že se dotyčná pojistná ochrana omezuje pouze na okolnosti uvedené v předchozí větě a je doplňková k asistenčním službám.

Článek 3

1. Pojištění právní ochrany musí být předmětem samostatné smlouvy oddělené od smlouvy vypracované pro jiná pojistná odvětví, nebo předmětem zvláštní části sdružené smlouvy, ve které musí být specifikována povaha pojištění právní ochrany a uvedena, pokud to členský stát vyžaduje, odpovídající výše pojistného.

2. Každý členský stát učiní nezbytná opatření, aby zajistil, že pojišťovny usazené na jeho území podle volby učiněné členským státem nebo, pokud s tím členský stát souhlasí, podle vlastní volby přijmou alespoň jedno z těchto alternativních řešení:

- a) pojišťovna zajistí, aby žádný z jejich zaměstnanců zabývajících se vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany nebo právním poradenstvím pro toto odvětví nevykonával současně podobnou činnost
  - ani pro jiné odvětví provozované pojišťovnou, pokud se jedná o kompozitní pojišťovnu,
  - ani, bez ohledu na to, zda se jedná o kompozitní nebo specializovaný podnik, v jiném podniku s finančními, obchodními nebo administrativními vazbami na pojišťovnu a provozujícím jedno nebo více jiných odvětví pojištění uvedených ve směrnici 73/239/EHS;
- b) pojišťovna pověří vyřizováním nároků na úhradu výloh právní ochrany jinou pojišťovnu s vlastní právní subjektivitou. Tato pojišťovna musí být uvedena ve zvláštní části sdružené smlouvy uvedené v odstavci 1. Jestliže tato pojišťovna se samostatnou právní subjektivitou má vazby na jiný podnik, který provozuje jedno nebo více odvětví pojištění podle bodu A přílohy směrnice 73/239/EHS, nesmějí zaměstnanci pojišťovny zabývajících se zpracováním nároků z pojistných událostí nebo právním poradenstvím

spojeným s tímto zpracováním současně vykonávat stejnou nebo podobnou činnost v tomto jiném podniku. Členský stát může navíc stanovit stejné podmínky i pro členy vedení pojišťovny;

- c) pojišťovna smluvně zajistí pojištěnému právo vybrat si od okamžiku, kdy mu vzniká vůči pojistiteli právo vyžadovat od pojistitele činnost, k ochraně svých zájmů advokáta podle vlastní volby nebo, pokud to vnitrostátní právo připouští, jinou náležitě kvalifikovanou osobu.

3. Ať je přijato jakékoli řešení, považují se zájmy osob majících pojištění právní ochrany podle této směrnice za zabezpečené rovnocenným způsobem.

Článek 4

1. Každá smlouva na pojištění právní ochrany musí výslovně uznávat, že

- a) je-li třeba obrátit se na advokáta nebo na jinou osobu, která má podle vnitrostátního práva vhodnou kvalifikaci k obhajování a zastupování pojištěného nebo k hájení jeho zájmů při jakémkoli soudním nebo správním řízení, musí mít pojištěný možnost si takového advokáta nebo jinou osobu svobodně vybrat;
- b) pojištěný musí mít možnost svobodně si vybrat advokáta, nebo jestliže tomu dá přednost, v rozsahu umožněném vnitrostátním právem jakoukoli jinou náležitě kvalifikovanou osobu k hájení svých zájmů, kdykoli dojde ke střetu zájmů.

2. Advokátem se rozumí jakákoli osoba oprávněná vykonávat svou profesní činnost pod jedním z názvů uvedených ve směrnici Rady 77/249/EHS ze dne 22. března 1977 o usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb advokátů ⁽¹⁾.

Článek 5

1. Kterýkoli členský stát může pojištění právní ochrany vyjmout z uplatňování čl. 4 odst. 1, jsou-li současně splněny všechny následující podmínky:

- a) pojištění je omezeno na případy vzniklé z používání silničních vozidel na území dotyčného členského státu;
- b) pojištění je spojeno se smlouvou o poskytnutí asistence v případě nehody nebo poruchy silničního vozidla;
- c) pojistitel právní ochrany ani pojistitel asistence neprovozují žádné odvětví pojištění odpovědnosti;

d) jsou přijata opatření, aby právní poradenství a zastupování každé ze sporných stran v případě sporu bylo vykonáváno zcela nezávislými advokáty, pokud mají tyto strany pojištění právní ochrany u stejného pojistitele.

2. Výjimkou poskytnutou pojišťovně členskými státy podle odstavce 1 není dotčeno uplatňování čl. 3 odst. 2.

Článek 6

Členské státy přijmou všechna náležitá opatření, aniž je tím dotčeno případné právo obrátit se na soud, které může stanovit vnitrostátní právo, k zajištění rozhodčího řízení nebo jiného řízení se srovnatelnými zárukami objektivnosti, aby v případě rozdílnosti názoru pojistitele právní ochrany a pojištěného mohlo být přijato rozhodnutí o způsobu urovnání sporu.

V pojistné smlouvě musí být uvedeno, že pojištěný má právo využít tohoto řízení.

Článek 7

Dojde-li ke střetu zájmů nebo k neshodě v otázce vyřešení sporu, musí pojistitel právní ochrany nebo případně kancelář pověřená vyřizováním nároků informovat pojištěného o

- právu uvedeném v článku 4,
- možnosti využít řízení podle článku 6.

Článek 8

Členské státy zruší všechny předpisy, jež na jejich území zakazují pojistiteli současně provozovat pojištění právní ochrany a jiných pojistných odvětví.

Článek 9

V bodě C přílohy směrnice 73/239/EHS se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Rizika zahrnutá do odvětví 14, 15 a 17 v bodě A nelze považovat za doplňková rizika k jiným odvětvím.

Riziko zahrnuté do odvětví 17 (pojištění právní ochrany) však lze považovat za doplňkové riziko k odvětví 18, jsou-li splněny podmínky uvedené v prvním odstavci a vztahuje-li se hlavní riziko výhradně k asistenčním službám poskytnutým osobám, které se dostanou do nesází na cestách, při pobytu mimo domov nebo při pobytu mimo trvalé bydliště.

Pojištění právní ochrany lze rovněž považovat za doplňkové riziko za podmínek uvedených v prvním odstavci, týká-li se sporů nebo rizik vznikajících z užívání námořních pravidel nebo v souvislosti s jejich užíváním.“

⁽¹⁾ Úř. věst. L 78, 26.3.1977, s. 17.

Článek 10

Členské státy přijmou opatření nezbytná k dosažení souladu s touto směrnicí do 1. ledna 1990. Neprodleně o tom uvědomí Komisi.

Tato opatření se použijí nejpozději od 1. července 1990.

Článek 11

Po oznámení této směrnice ⁽¹⁾ sdělí členské státy Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 12

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Lucemburku dne 22. června 1987.

Za Radu

předseda

L. TINDEMANS

⁽¹⁾ Tato směrnice byla oznámena členskými státy dne 25. června 1987.